

ارائه‌ی الگوی سیاستگذاری منابع انسانی بخش سلامت ایران: ۱۳۸۸

چکیده:

زمینه: مزایای فراوانی برای تدوین سیاست های مناسب در بخش سلامت برشمرده شده اند. با این حال، سیاستگذاری منابع انسانی به عنوان یکی از مهمترین منابع در بخش سلامت کمتر مورد توجه قرار گرفته است. هدف از این پژوهش ارائه‌ی الگویی برای سیاستگذاری منابع انسانی بخش سلامت بوده است. تدوین الگوی مذکور، گامی مهم جهت نشان فرآیند مناسب برای سیاستگذاری منابع انسانی در ایران و مقابله با مشکلات بخش سلامت کشور محسوب می گردد.

روش‌ها: به منظور اجرای این مطالعه‌ی توصیفی-تطبیقی از بین ۲۵ الگوی سیاستگذاری عمومی و بخش سلامت، ۱۷ الگو که شرایط ورود به پژوهش را داشتند به عنوان جامعه پژوهش انتخاب شدند. گروه مباحثه این الگوها را مطالعه کردند و پس از تعیین نقاط قوت و ضعف، در جلولی تطبیقی با یکدیگر مقایسه نمودند. پس از مشخص شدن ابعاد الگوی سیاستگذاری از طریق تحلیل تطبیقی، چارچوب ابتدایی الگو مشخص گردید. شیوه‌ی انجام هر یک از ابعاد الگو به صورت فرآیندی طراحی گردید. نتایج تحلیل تطبیقی و نیز ادبیات سیاستگذاری و مدیریت، برای طراحی فرآیندهای ابعاد الگو مورد استفاده قرار گرفتند. از ادغام چارچوب ابتدایی الگو با فرآیندهای ابعاد مختلف آن، الگوی مقدماتی بدست آمد. در نهایت، با بهره گیری از تکنیک دلفی نظر ۲۸ تن از اندیشمندان در مورد الگو طی پرسشنامه ای با روش لیکرت اخذ گردید و با بکارگیری آنها الگوی نهایی بدست آمد.

یافته‌ها: الگوی نهایی بدست آمده شامل شش مرحله‌ی اصلی است. این شش مرحله یعنی شناسایی مورد، ارزیابی، تدوین سیاست‌ها، اجرا، ارزشیابی و بازبینی آنها، چرخه‌ای تشکیل داده‌اند و این چرخه از سوی حلقه‌ی «شواهد و مدارک در تمام مراحل سیاستگذاری مورد استفاده قرار می‌گیرند» احاطه شده است. فرآیند شناسایی مورد و ارزیابی هر یک از شش گام، تدوین سیاست‌ها از هفت گام، اجرای سیاست‌ها از شش گام، ارزشیابی سیاست‌ها از پنج گام و بازبینی سیاست‌ها از سه گام تشکیل شده‌اند. از تحلیل تطبیقی چنین برمی آید که اگرچه مراحل ارزیابی و بازبینی سیاست‌ها در پاره ای الگوها مورد اغماض قرار گرفته اند، مراحل فوق اغلب به طور کامل یا ضمنی در الگوهای مورد مطالعه بکار گرفته شده‌اند.

نتیجه گیری: الگوی سیاستگذاری منابع انسانی بخش سلامت جهت استفاده در سطح دفتر منابع انسانی وزارت بهداشت مناسب است و با پاره‌ای تغییرات می‌توان آن را در دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز بکار برد. از طریق این الگو می‌توان سیاست‌هایی در خصوص منابع انسانی بخش سلامت کشور تدوین نمود که با شرایط کشور سازگار باشند و در عمل نیز از کارآیی و اثربخشی لازم برخوردار باشند. می‌توان امیدوار بود که بکارگیری این الگو در وزارت بهداشت گامی در جهت بهبود کیفیت سیاست‌های منابع انسانی بخش سلامت باشد.

واژه های کلیدی: سیاستگذاری، منابع انسانی بخش سلامت، الگو